

eka pea te rahi o tenei pa, kaati riro atu i te matua o Taraia raua ko Te Aomatarahi. No tenei te hinganga, hinga katoa nga pa o uta atu, ka whati a Rangitane kitawahi o Manawatu Akitio:—

Ka haere atu a Te Aomatarahi ma te taha moana ka tutaki kia Tara. He whana ta tetahi! He whana ta tetahi! Nawai ka whati te taua a Tara ka watea te mana o Heret-aunga nei kia Taraia raua ko Te Aomatarahi a tae noa mai ki te wa i a Te Whatuiapiti, he uri no Kahungunu, i parekereketia mai i roto o Turanga. Wheao me Te Rotoatara:—

No nga ra ano i a Te Whatuiapiti ka nohia enei pa e rua. Ko Wheao roto tata atu o Te Hauke te kaainga o Te Hapuku kei reira nei a Hori Tupaea raua ko Makuaiteangi e noho ana, me nga iwi o Te Hapuku He tangaga atahua a Te Whatuiapiti he tangata toa hoki. Otira no te rironga mai o tona wahine o Te Kuramahinono ka tupu he ri-riri ki waenganui i a Kahungunu ki Te Wairoa, ka heke mai ia ki Wairarapa. Rokohanga atu e pakanga tonu ana a Rangitane me Kahungunu, ka whakaekea ko Wharemauku, ko Waingawa he pa-horo, he parekura.

No te pakanga i Wharemauku ka kitea te toa o Te Whatuiapiti, ka korero a Hikawera "E ta ma! Kaua hei tukua kia pungarehu te ahi e ka mai ra tiki atu ka tinei. Whakahokia ta tatou tamaiti ki te kauanga i Hanganui, kia tiwhana te atua nei tiwhana i runga i te umu i taona ai a Tunui a Takaha." Ko Hanganui he whitianga kei runga atu o Whakatu e tata ana ki Te Kohupatiki, kei runga atu o Tanenuiarangi.

Ko te hokinga tena o Te Whatuiapiti ka tae mai ki Akitio, e whai ana ano nga uri o Rangitane, katahi ka whakatakina e ia kia tae ki Marotiri kia kotahi te patunga i nga matua nei. Kei roto hoki tetahi wahanga i te pa i Marotiri. Marotiri:—

Ko tenei pa kei te tata ki Porangahau me Otautane, he pa no Irakumia he uri kia Rangitane.

Tae rawa i a ia te whakataki o tera ope e whai ra i a ia ki te taha o te pa, katahi ka rere ki mua o te ope whakawhaiti ai i tena mea i te huata, tuatahi, timata mai tetahi pito tae noa ki tetahi pito. Tuarua, ka huri ki tetahi taha, timata mai i tethi pito tutuki noa ki tetahi pito. Ka miharo nga maatua ki te toa o Te Whatuiapiti. Ka hinga Rangitane ka whati ki roto i te pa. Ka karanga ake a Irakumia "E ta tirohia ake to taua iramutu, ka kawae ake ki au." Katahi ka ui ake a Te Whatuiapiti "Ko wai tena? A he aha te tohu?" Ka karanga iho tera "He urukehu. Kei waho tonu te karihi."